

În luna august, în ziua a șaptesprezecea, facem pomenirea Sfântului Gheorghe Pelerinul.

Sfântul Gheorghe s-a născut în anul 1864, în Șugag (astăzi în județul Alba) din părinți binecredincioși, pe vremea când Transilvania făcea parte din Imperiul Habsburgic. Încă din fragedă vârstă mânca puțin, postind, și iubea singurătatea, având o mare bucurie să se roage în biserica satului, chiar și atunci când nu erau slujbe, mai mult noaptea; iar ziua, când era cu vitele, se retrăgea în locuri tănuite și făcea multe metanii, cugetând la cele dumnezeiești. După ce a deprins cititul, se ruga cu *Psaltirea*, încât a învățat-o pe de rost. La vârsta de 24 de ani, s-a însoțit, prin Taina Cununii, cu o tânără credincioasă pe nume Pelaghia, fiind binecuvântați de Dumnezeu cu cinci copii. Ca soț și tată nu și-a neglijat deprinderile sale duhovnicești, împlinind cu și mai mare evlavie faptele credinței și *căutând mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui*. Fiind milostiv și lipsit de lăcomie, în toată vremea miluia pe cei săraci, deși el însuși trăia în sărăcie. Nu se tulbura de muștrările celor apropiați, ci tuturor le spunea cu încredere și pace: „Nu vă tulburați, are grijă Dumnezeu să ne hrănească; datoria noastră este să ne rugăm fără încetare și să facem voia Lui”. Prin astfel de cuvinte se îmbărbăta și pe sine și pe cei din jur. Și, așa, omul lui Dumnezeu era totdeauna în pace, cu fața luminoasă și cu inima senină, blând și neîngrijorat, ca unul care viețuia în lume și în trup, dar totodată mai presus de lume și de trup. Rugăciunea neîncetată și bucuria cerească umpleau inima lui, însoțindu-l toată viața. După ce a trăit paisprezece ani în căsnicie, în anul 1883, cu încuviințarea soției sale, a luat hotărârea să meargă la Ierusalim, ca pelerin, împreună cu mai mulți țărani din satul său. Luând cu sine *Evangelia* și *Psaltirea*, a mers pe jos până la Constanța, apoi cu vaporul până la Ierusalim. Acolo a rămas patruzeci de zile, mergând de trei ori pe zi la Sfântul Mormânt pentru Dumezeiasca Liturghie și

celelalte slujbe. Apoi s-a dus și la celelalte Locuri Sfinte: Betleem, Ierihon, Iordan, Nazaret, Tabor. La peștera Sfântului Xenofont s-a întâlnit cu un pustnic care i-a prorocit că nu va ajunge călugăr, ci va trăi mergând din loc în loc, în lipsă, sărăcie și rugăciune neîncetată; numai astfel avea să-și mântuiască sufletul său și să aprindă evlavia în inimile multor oameni. Mai înainte însă de a începe această viață, a rămas vreme de patruzeci de zile în nevoință aspră și post, cu multe ispite de la diavolul, în pustia Egiptului de Sus. Uneori îl speria vrăjmașul cu năluciri de fiare și șerpi veninoși, alteori îl chinuia cu foamea, cu setea, cu arșița și cu țânțarii. Odată, diavolul i-a tot aruncat căciula de pe cap, vrând să-l pornească spre mânie, dar viteazul nevoitor a hotărât să o lase jos și a făgăduit lui Dumnezeu că, până la moarte, va umbla cu capul descoperit. Apoi diavolul i-a aruncat și bocancii, încât nu mai avea cu ce să se încălțe. Iar nebiruitul ostaș al lui Hristos a cerut de la Dumnezeu darul să umble toată viața sa desculț, atât vara, cât și iarna. Altă dată diavolul i s-a arătat sub chipul unui plugar, care-l lauda pentru nevoință, ca să-l facă să cadă în ispita trufiei, dar înțeleptul Gheorghe l-a biruit prin smerita cugetare. Astfel, cu ajutorul lui Dumnezeu și cu multă stăruință a trecut de încercarea celor patruzeci de zile de post, izbăvindu-se din toate ispitele venite fie de la neputințele firii, fie de la vrăjmașul diavolul. Îndată după aceasta, bunul nevoitor a mers la Ierusalim, unde s-a închinat la Mormântul Domnului. Cum a intrat în biserică să aprindă lumânarea la Sfântul Mormânt, ca o dovadă neîndoielnică și mângâietoare că rugăciunile și postul au fost bineplăcute și primite de Dumnezeu, lumânarea din mâna lui s-a aprins singură. După ce a mers în pelerinaj și la Sfântul Munte Athos, s-a întors în satul său, după trei ani de când plecase. Într-o noapte, în timp ce se afla în biserică din Șugag la rugăciune, l-a văzut aievea pe diavolul venind la el și zicându-i cu mare mânie: „Ce faci aici, Moș Gheorghe?”. „Mă rog lui Dumnezeu” a răspuns bătrânul cu îndrăzneală, iar

vrăjmașul a fugit de la el. Altă dată bătrânul povestea celor mai de aproape ai săi: „Într-o duminică, pe când mă întorceam de la sfânta biserică, am văzut la cârciuma din Șugag mulți săteni la băut, și printre ei, mulțime de diavoli, așa cum n-am mai văzut în altă parte”. Sfântul n-a mai rămas mult în satul său, ci și-a început călătoria, ca în vremurile apostolice, făcându-se pelerin străin și călător în hotarele țării. Mergea din biserică în biserică unde se ruga aproape toată noaptea, umbla fără grabă, desculț și cu capul descoperit, postea și se depărta de toate desfătările lumii, cutreierând prin părțile Sibiului, Făgărașului și Brașovului. Aproape în fiecare an făcea câte un pelerinaj la Ierusalim, călăuzind cetele închinătorilor. Auzind de numeroasele mănăstiri din Moldova, în anul 1895, dreptcredinciosul Gheorghe a trecut Carpații și s-a așezat la Piatra Neamț, unde a primit o cămăruță în turnul clopotniță al bisericii *Sfântul Ioan-Domnesc*, lăcaș ctitorit de Sfântul Voievod Ștefan cel Mare. În scurtă vreme a ajuns cunoscut de preoți, călugări și mireni, care îl prețuiau ca pe un adevărat om duhovnicesc. În acest loc a rămas până la sfârșitul vieții sale, având acolo: biserică și chilie, liniște, duhovnic, și multe mănăstiri în împrejurimi. Pravila lui așa era: noaptea dormea cel mult trei ore în chilia sa din turn, apoi, în biserică, înălța rugăciuni către Dumnezeu și făcea sute de metanii. Ziua străbătea străzile orașului, șoptind neîncetat psalmi, desculț și cu capul descoperit, vara și iarna. Nu se întorcea până nu sfârșea toată *Psaltirea* de rostit într-o zi. Lunea, miercurea și vinerea nu mânca nimic, până a doua zi. Iar dacă era praznic împărătesc, gusta ceva seara. În celelalte zile mânca o dată pe zi. Vorbea cu oamenii numai despre Dumnezeu și viața duhovnicească, iar când nu vorbea cu limba și buzele, propovăduia prin tăcerea sa desăvârșită, mărturisitoare și adâncă, purtând totdeauna în brațele sale fie *Evanghelia*, fie *Psaltirea*. Adeseori intra în câte o brutărie și cumpăra câte un sac de pâine, pe care cineva îl ducea până la turn. La ora la care se întorcea, în jurul lui se

adunau o mulțime de săraci, și fericitul Gheorghe le împărțea pâinile. Celor care îi cereau bani le dădea ceea ce primise pe drum. Iar după ce termina de făcut milostenia trupească, începea pe cea sufletească: venind rândul celor împresurați de necazurile și poverile vieții, înțeleptul bărbat stătea de vorbă cu fiecare, îl îmbărbăta, îl sfătuia și se ruga pentru cererea lui, iar oamenii simțeau că harul și mila lui Dumnezeu se coboară peste ei prin rugăciunile și sfaturile Sfântului. Toate mănăstirile dimprejur îi erau nespuse de iubite, dar mai ales Bistrița, unde era icoana Sfintei Ana. Aproape de Mănăstirea Sihăstria, moșul Gheorghe și-a săpat pentru nevoie o groapă, în care se ascundea, rugându-se aproape toată ziua; iar când se întorcea în mănăstire, îi spunea plin de mulțumire părintelui Ioanichie Moroi, starețul mănăstirii: «Astăzi am fost în cer!». La aceste mănăstiri mergea adeseori pentru rugăciune și să-i întâlnească pe părinții duhovnicești, la care avea multă evlavie și care, la rândul lor, îl primeau pe bătrân ca pe un sfânt, mulți dintre ei fiindu-i chiar ucenici și alegând cinul îngeresc mișcați de sfințenia vieții bătrânului. Odată, Moșul Gheorghe voind să meargă cu trenul spre Roman, s-a urcat fără bilet în vagon, căci nu avea bani. Conducătorul, care din întâmplare nu-l cunoștea, l-a coborât din tren la prima stație, deși călătorii care-l cunoșteau l-au rugat să-l lase să ajungă la Roman. Bătrânul a plecat pe marginea căii ferate, zicând: „Drăguță, rămâneți cu Dumnezeu și cu Maica Domnului!” Însă, când să pornească trenul, acesta nu mai pornea deloc. Au schimbat locomotiva; au schimbat conducătorul, dar trenul nu pornea. Atunci unul dintre funcționarii gării a zis: „Ați dat jos din vagon pe Moșul Gheorghe? De aceea nu poate pleca trenul. Acela este un om sfânt. Duceți-vă și-l chemați înapoi.” Au alergat îndată după el, l-au adus, l-au urcat în vagon și imediat a pornit trenul din gară. O altă minune, istorisită de Părintele Ilie Cleopa, s-a săvârșit la Târgu Neamț. O evreică tânără nu putea să nască și era gata să moară. Au venit o mulțime de doctori, dar nu au izbutit nimic.

Atunci rudele ei au venit la Moșul Gheorghe, în timp ce acesta rostea oamenilor predică, și l-au chemat să se roage pentru ea. Când dreptcredinciosul Gheorghe a deschis ușa casei ei, a strigat: „Deschide-te, cu Dumnezeu și cu Maica Domnului!” Și îndată s-au deschis legăturile ei și a născut, iar Sfântul a venit și i-a făcut cruce pe cap copilului și a spus: „Să fie al lui Hristos!” Și s-a făcut sănătoasă și s-a botezat și ea și copilul, și i-a pus numele Gheorghe, după Moșul Gheorghe. Și s-au botezat atunci toate rudele femeii din Târgu Neamț. În anul 1914 fericitul Gheorghe îi spunea tatălui Evdochiei Ștefan că va începe război, dar să nu se teamă, că se va întoarce sănătos de pe front, însă fratele lui nu se va întoarce întreg. Și într-adevăr așa a fost, acela s-a întors sănătos, iar fratele lui a venit fără o mână din război. Maica Zenovia Iacov de la Mănăstirea Văratec amintea că Sfântul i-a prorocit ce avea să i se întâmple în viață și că va deveni monahie. Starețului Ioanichie Moroi i-a profețit, cu mai mult de 25 de ani înainte, necazurile prin care avea să treacă atât el, cât și obștea Sihăstriei Secului. Ziua morții și-a cunoscut-o de mai înainte, arătând-o prin cuvinte procești: „O să mor când s-or tulbura popoarele și, la moartea mea, va fi sărbătoare și vor trage clopotele din țară.” Aceste cuvinte s-au adevărat când, în anul 1916, de praznicul Adormirii Maicii lui Dumnezeu, trupul Sfântului a fost găsit răposat, tocmai când țara intra în război iar clopotarul bisericii Sfântului Ioan din Piatra Neamț urca să tragă clopotele. La îngroparea lui s-au adunat mulțimi nenumărate, fiecare căutând să ia o ultimă binecuvântare de la cel adormit și cerându-i rugăciune de mijlocire către Dumnezeu. A fost îngropat în cimitirul orașului Piatra Neamț, cu același cojoc rupt, desculț, fără acoperământ pe cap, cu toiagul pribegiei sale, având pe față același zâmbet curat ca în toată viața. După optsprezece ani, unul dintre ucenicii lui, vrând să-i mute cinstitele moaște la Râșca, a venit cu căruța la Piatra Neamț și, dezgropându-le și punându-le într-un sicriș, a pornit la drum.

Dar, prin dumnezeiasca rânduială, căruța nu a ajuns la Râșca, ci la Mănăstirea Văratec, în a căreia gropniță au și fost așezate până astăzi. Sfântul Gheorghe Pelerinul a viețuit în smerenie și osteneală, fiind propovăduitor, prin viață și prin cuvânt, al Evangheliei lui Hristos, fiind hărăzit de Dumnezeu cu bogat har, prin care a săvârșit minuni și vindecări, atât în vremea vieții pământești, cât și după moarte, fiind cinstit de credincioși. De aceea, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române l-a trecut în rândul Sfinților, cu zi de pomenire la 17 august.

Pentru rugăciunile Sfântului Gheorghe Pelerinul, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluiește-ne pe noi. Amin.